

El comerç exterior a l'àrea de Barcelona **2013**

Barcelona, Maig de 2014

EL COMERÇ EXTERIOR A L'ÀREA DE BARCELONA **2013**

1) Les exportacions de l'àrea de Barcelona es mantenen estables el 2013

L'any 2013 les exportacions de la província de Barcelona han assolit un volum de **45.280,2 M€¹**, el que suposa la segona dada més elevada de la sèrie històrica disponible. Les vendes a l'exterior s'estabilitzen respecte al valor rècord de 2012 tant a Barcelona (-0,4%) com a Catalunya (-0,8%), mentre que al conjunt d'Espanya experimenten un augment similar al de l'any anterior (+3,6%).

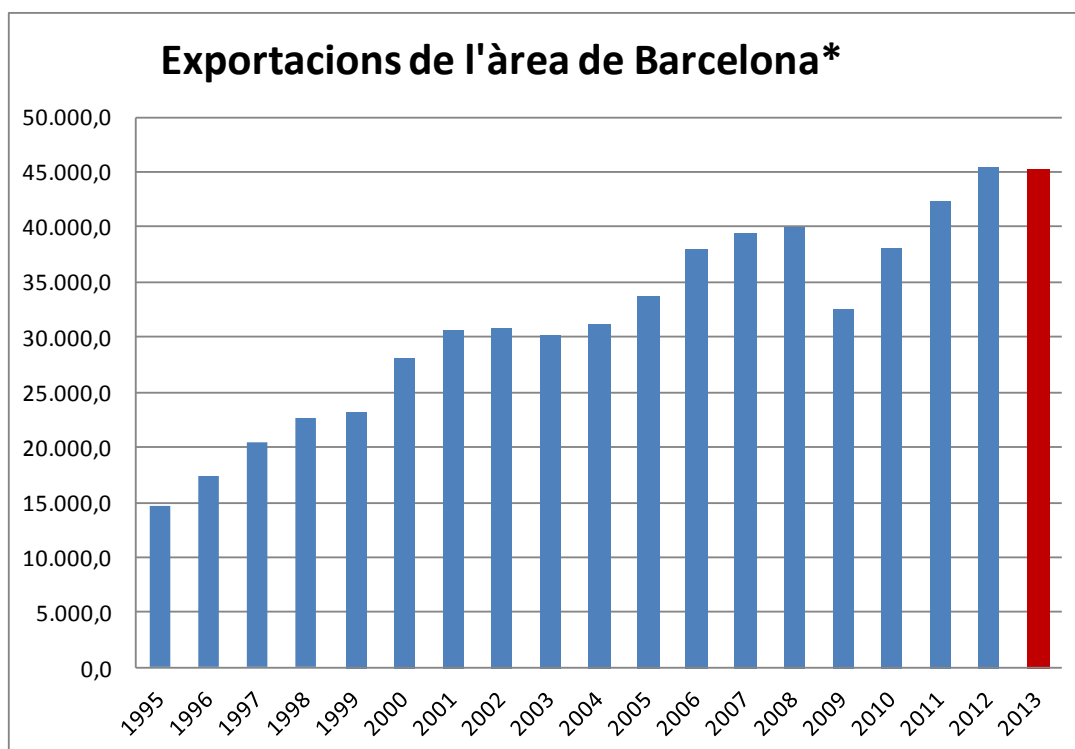
EXPORTACIONS. En milions €

	2012	2013*	Percentatge s/Espanya	Variació 13/12 (en%)
Barcelona Província	45.444,27	45.280,22	19,33%	-0,36%
Catalunya	58.853,25	58.358,69	24,91%	-0,84%
Espanya	226.114,59	234.239,80	100,00%	3,59%

*Dades provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

¹ Dades provisionals, com totes les incloses al present informe.

*Dades de província, en milions €.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Pel que fa a l'**evolució de les exportacions durant l'any**, el primer trimestre van experimentar un retrocés notable (-4,8%) que cal relacionar amb la recessió de la zona euro, els dos trimestres següents van millorar gradualment el seu comportament -amb creixements interanuals de l'1 i el 3,2%, respectivament-, i el quart trimestre acusen un cert estancament, amb una variació del -0,6% respecte al mateix període de l'any anterior.

Així doncs, tot i que el volum de vendes a l'estranger supera el llindar del 45.000 milions d'euros per segona vegada en la sèrie històrica, el 2013 suposa un cert estancament de les exportacions respecte a 2012. Malgrat aquest to més feble, el fort dinamisme de les vendes a l'exterior als anys anteriors permet a l'àrea de Barcelona tancar el 2013 amb un volum exportat que supera en un 39,4% -en termes nominals- el de 2009.

D'altra banda, el **nombre d'empreses exportadores** de la província de Barcelona durant el 2013 és de 43.487, el que representa el 28,8% del total espanyol -el pes més elevat entre les demarcacions de l'Estat- i el 88,6% del total de Catalunya. Val a dir que des de 2008 fins el 2013 el nombre d'empreses exportadores de la demarcació ha augmentat en un 45,7%.

Les exportacions de la província de Barcelona al **primer trimestre de 2014** han assolit un volum de 11.500,5 M€2, el que suposa la dada més elevada de la sèrie històrica disponible³ en un primer trimestre. D'aquesta manera, i en un context de millora de l'economia europea, **les vendes a l'exterior recuperen la tendència creixent** que havien mostrat des de 2009, **amb un increment més elevat a Barcelona (5,2%) que a Catalunya (4,1%) i a Espanya (3,2%).**

EXPORTACIONS.* En milions €

	1 TRIM 2013	1TRIM 2014	Percentatge s/Espanya	Variació 14/13 (en%)
Barcelona Província	10.935,63	11.500,49	19,70%	5,17%
Catalunya	14.112,36	14.690,07	25,16%	4,09%
Espanya	56.584,55	58.392,36	100,00%	3,19%

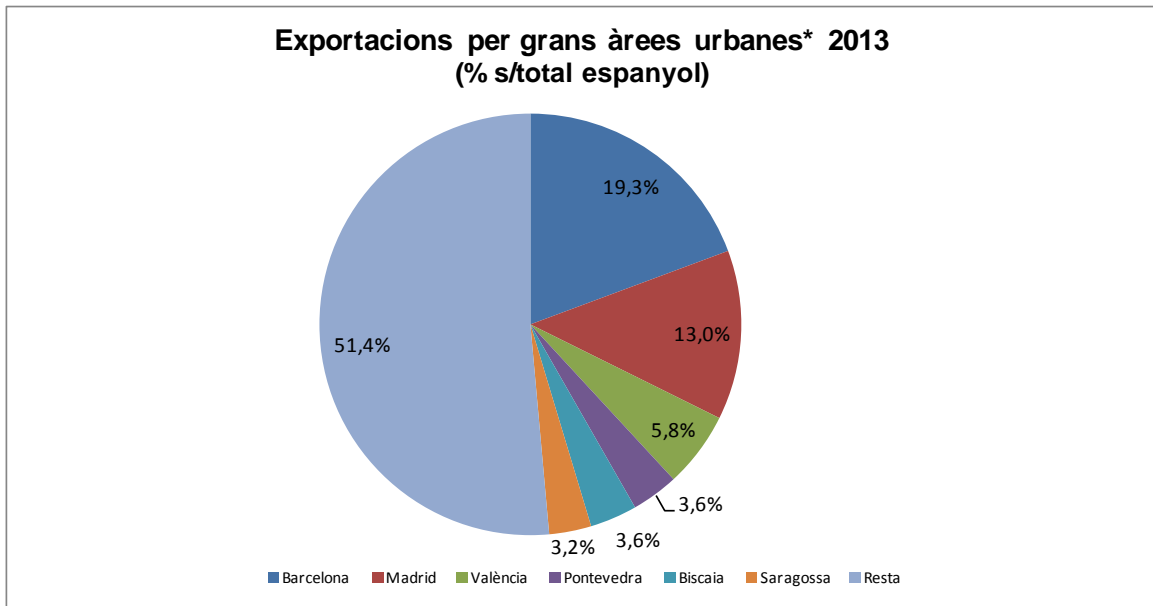
*Dades provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

2) Barcelona, principal nucli exportador de l'economia espanyola

El 2013 la **província de Barcelona continua encapçalant el rànquing exportador de l'estat espanyol, amb prop de la cinquena part (19,3%) del total de les vendes a l'exterior.** El lideratge de Barcelona es manté any rere any i la seva contribució supera la suma de les de Madrid (13%) i València (5,8%), les àrees urbanes que la segueixen en el rànquing. De tota manera, l'evolució de la darrera dècada ha portat a que l'àrea de Barcelona tendeixi a reduir de forma gradual el seu pes respecte del total d'exportacions espanyol, que des del màxim històric obtingut al 2001 -amb una proporció del 23,6%-, ha passat a l'actual 19,3%.

³ En termes nominals.

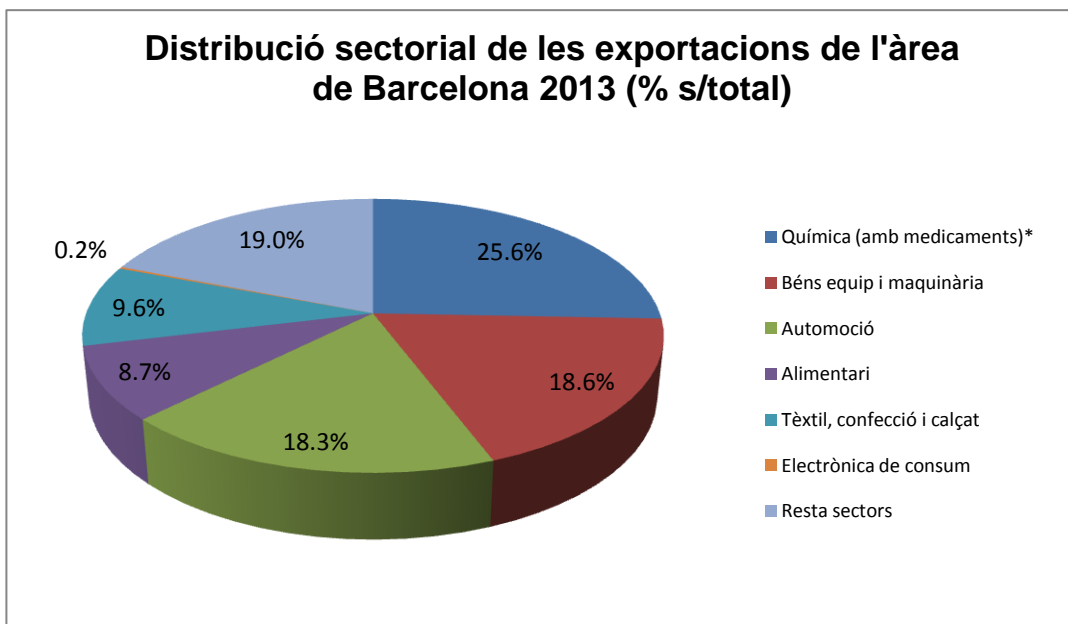

*Dades provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat

3) Exportacions per sectors

Pel que fa a la composició per sectors, **el químic representa més d'una quarta part de les vendes a l'exterior** de la província de Barcelona (25,6%) durant el 2013 -amb un volum proper als 11.600 milions d'euros-, seguit dels **béns d'equip i maquinària** i l'**automoció** (amb el 18,6 i 18,3% del total, respectivament). Cal tenir en compte que les exportacions de medicaments suposen el 28,3% de les del sector químic i el 7,3% del volum exportat a la demarcació.

*Dades provisionals

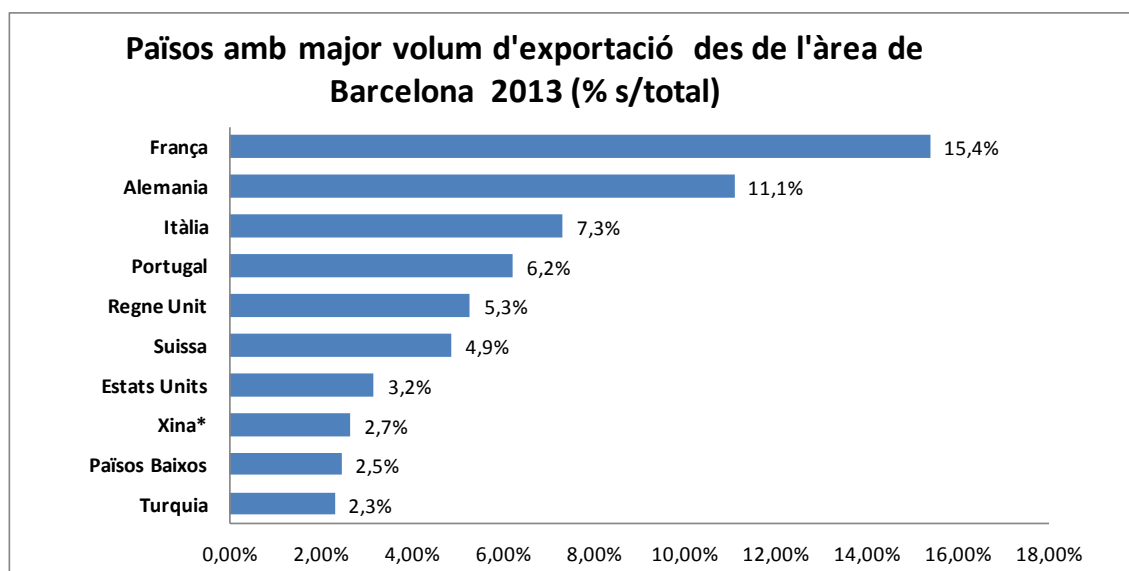
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Respecte a 2012 **les exportacions evolucionen de manera positiva en els sectors tèxtil i químic** (amb increments del +13,2 i el +7%, respectivament). El sector alimentari assoleix una variació més suau (+2%), mentre que les vendes a l'estranger de l'automoció s'estabilitzen, les de béns d'equip i maquinària disminueixen un -2,6% i **l'electrònica de consum registra novament una caiguda significativa (-59%)**.

4) Exportacions per països

Pel que fa a la distribució geogràfica, el 2013 **la Unió Europea rep la major part de les exportacions de la província (el 58,6% del total)**, amb França (15,4%), Alemanya (11,1%) i Itàlia (7,3%) com les principals destinacions. El pes de la Unió Europea es veu reforçat després que les exportacions a aquest àmbit geogràfic augmentin moderadament en relació al 2012 (+1,5%), un creixement que s'explica principalment pel dinamisme de les vendes als països de la Unió Europea que no utilitzen l'euro com a moneda oficial (+6,7%). En canvi, **les exportacions dirigides a la Zona Euro acusen l'estancament de l'economia (+0,5%)** i representen menys de la meitat de les de l'àrea de Barcelona (48,4%) per segon any consecutiu, el que reflecteix el procés d'ampliació i diversificació de mercats que estan desenvolupant les empreses que venen a l'exterior.

El 2013 **les exportacions als continents d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina moderen el seu creixement** respecte a l'any anterior –amb variacions anuals del +6,8%, +3,2% i +2,4% respectivament- en un context de pèrdua de dinamisme de les principals economies emergents. D'altra banda, cauen significativament les exportacions a la resta d'Europa i a Oceania (-12,6 i -24,8%, respectivament), que havien mostrat un bon comportament el 2012. De tota manera, entre els mercats no europeus, l'àrea de Barcelona tanca el 2013 amb **increments interanuals significatius de les vendes a països com Sud Àfrica (+24,5%), Canadà (+21,2%), Xile (+13,5%), l'Índia (+8,2%) o Xina (+7,3%)**.

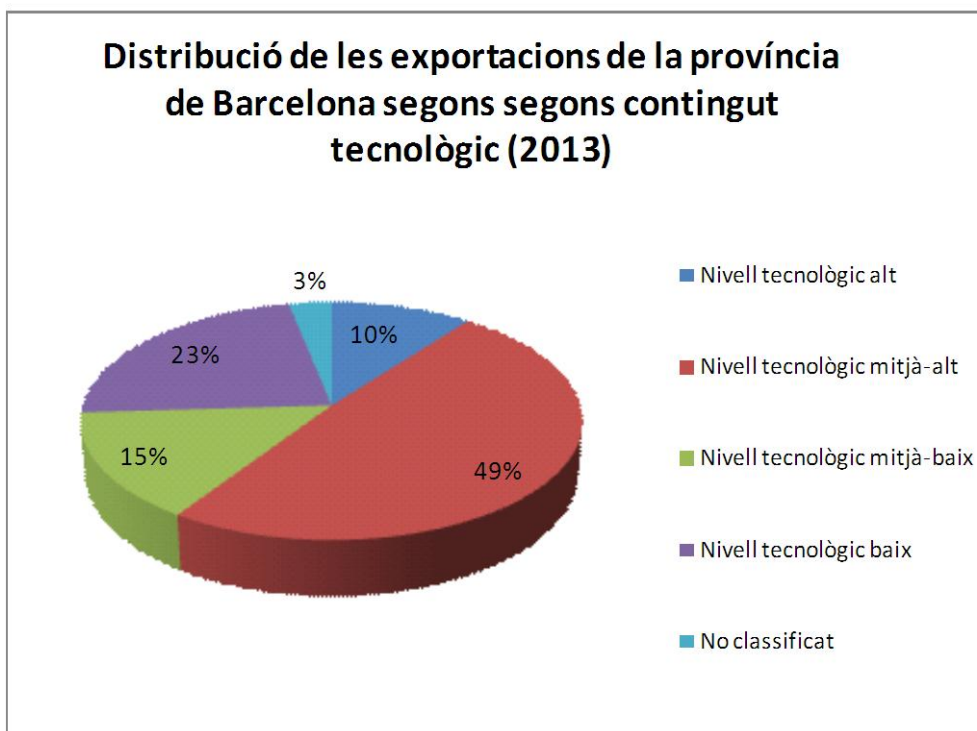

*Inlcou Hong Kong i Macao. (Dades provisionals)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat

5) Exportacions per nivell tecnològic

Les **exportacions de nivell tecnològic alt i mitjà-alt** de la demarcació de Barcelona assoleixen un valor de 26.846,8 milions d'euros el 2013, que representa el **59,3% de les vendes totals a l'estranger** i un increment de l'1,2% respecte a l'any anterior. La província genera per si sola gairebé **la quarta part (24,9%) d'aquestes exportacions a Espanya** i lidera clarament el rànquing estatal.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

6) Descens de les importacions de Barcelona el 2013

El 2013 el valor total de les importacions de les empreses de la província de Barcelona va ser de **52.408,6 M. d'euros**, de manera que les compres a l'estranger han disminuït en més de 2.500 M. d'euros respecte a 2012.

IMPORTACIONS. En milions €

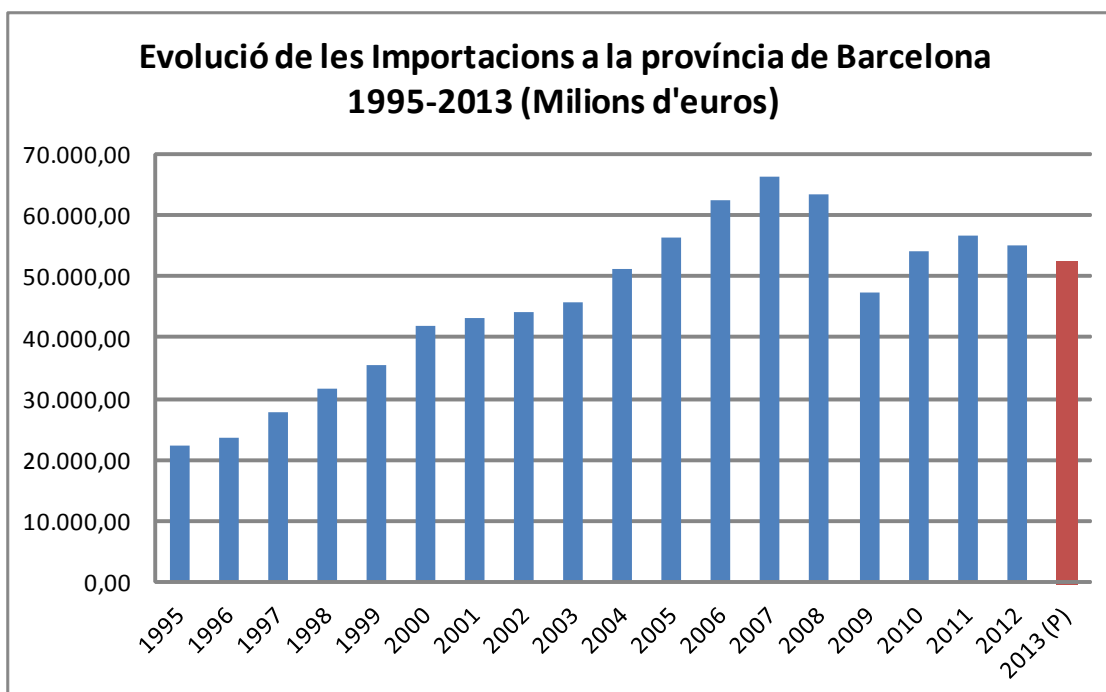
	2012	2013*	Percentatge s/Espanya 2013	Variació 13/12 (en %)
Barcelona Província	54.941,06	52.408,62	20,95%	-4,61
Catalunya	69.770,08	66.627,27	26,63%	-4,50
Espanya	257.945,63	250.195,21	100,00%	-3,00

*Dades provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

La **disminució percentual** de les compres a l'exterior de la demarcació de Barcelona **respecte al 2012 (-4,6%) similar a la registrada a Catalunya (-4,5%)** és superior a la d'Espanya (-3%). D'altra banda, les compres a l'exterior de l'àrea de Barcelona representen el 20,9% del total espanyol.

Entre 1995 i 2013 les importacions de la província han crescut en més de 30.000 milions d'euros (el que suposa un creixement nominal del +136,3%). Per períodes, el ritme d'augment més destacat de les compres a l'exterior es va donar entre 1995 i 2000 (+88,4%), mentre que entre 2001 i 2007 va ser d'un +53,9% i des del començament de la crisi (2008) fins a 2013 s'han reduït un -17,2%.

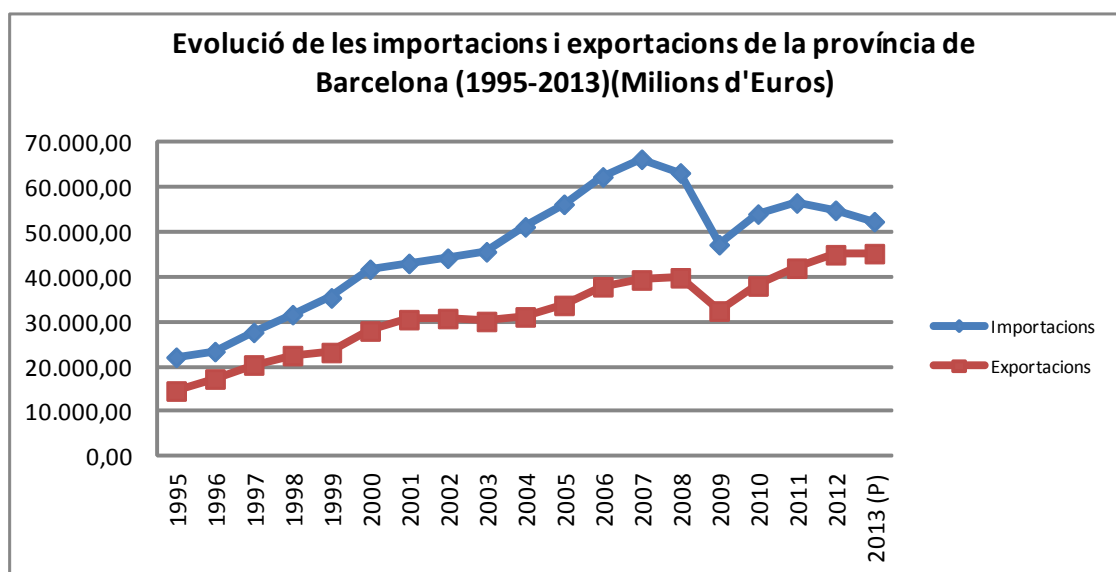
(P) Dada Provisional

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

Durant el període 1995-2013 les importacions de l'àrea de Barcelona mostren un volum superior a les exportacions, amb una evolució en la que es poden distingir tres etapes:

- Entre 1995 i 2000 les vendes a l'exterior van créixer (un +91%) lleugerament més que les importacions (+88,4%).
- Entre 2001 i 2007 les exportacions van augmentar més moderadament (+28,9%) que les importacions (+53,9%).
- De 2008 a 2013 les vendes a l'exterior han augmentat (+13,5%) mentre que les compres s'han reduït (-17,2%).

(P) Dada Provisional

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

El primer trimestre de 2014 el valor total de les importacions de les empreses de la província de Barcelona va ser de **13.893,3 M d'euros**, el que suposa un augment de més de 1.000 M. d'euros respecte al primer trimestre de 2013 que cal relacionar amb l'inici de recuperació de la demanda interna. L'increment percentual de les compres a l'exterior de la demarcació de Barcelona en termes interanuals (**+7,9%**) és superior al del conjunt d'Espanya (+7%) i més moderat que el registrat a Catalunya (+9,4%). D'altra banda, les compres a l'exterior de l'àrea de Barcelona representen el 21,4% del total espanyol.

IMPORTACIONS.* En milions €

	1TRIM 2013	1TRIM 2014	Percentatge s/Espanya 2014	Variació 14/13 (en %)
Barcelona Província	12.873,13	13.893,31	21,41%	7,92
Catalunya	16.176,93	17.698,05	27,28%	9,40
Espanya	60.632,41	64.886,75	100,00%	7,02

*Dades provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

7) La UE i Àsia concentren més del 80% de les importacions

Per grans àrees geogràfiques, la UE (59,6%) és la zona preferent en quant a la compra exterior, i la zona euro (50,3%) és l'origen de la meitat de les importacions de la província. Per la seva part, Àsia ja representa més de la cinquena part (21,8%) de les compres externes i amb pesos clarament inferiors se situen Amèrica Llatina (3,9%), Àfrica (3,5%) i Amèrica del Nord (3,4%). El principal país proveïdor de les importacions de la província de Barcelona és Alemanya -que en serveix el 18,2%- , mentre que la Xina i França són cadascuna l'origen d'aproximadament el 10% de les compres externes.

El 2013 trenca l'evolució experimentada entre 1995 i 2012, marcada per l'increment de pes de les compres a les economies emergents. Efectivament, mentre la Unió Europea aconsegueix augmentar en més de 4 punts percentuals la seva contribució a les importacions de l'àrea de Barcelona les provinents d'altres continents es redueixen, i les que tenen el seu origen a Amèrica Llatina i Àsia –que havien mostrat gran dinamisme als darrers anys- experimenten disminucions significatives de (-18,4 i -8,9%, respectivament).

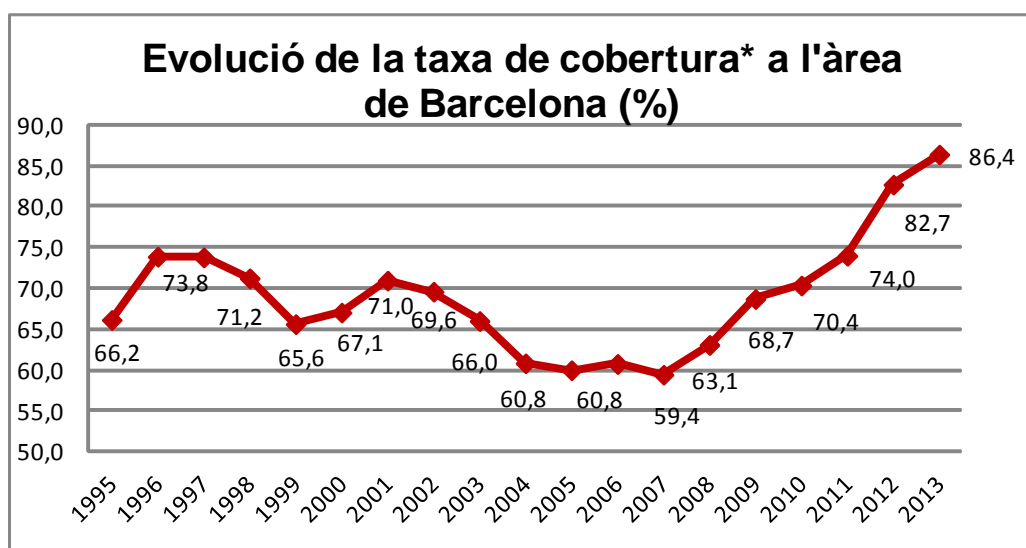
8) Importacions per productes

Per grups de productes, encapçalen el rànquing importador **el sector químic – inclosos els medicaments- i els béns d'equip i maquinària industrial**, cadascun dels quals absorbeix prop de la cinquena part de les importacions de l'àrea de Barcelona (un 22,7 i 18,2%, respectivament), **seguits de l'automoció (13,9%), l'alimentari (12,2%) i el tèxtil (11,2%)**. L'any 2013, el sector de l'automoció incrementa les seves compres a l'exterior (+9,9%) i els sectors químic i tèxtil s'estabilitzen, mentre que les disminucions més significatives afecten els béns d'equip i maquinària (-10,9%), l'electrònica de consum (-9,2%), i l'alimentari (-6,8%).

LA TAXA DE COBERTURA: RELACIÓ ENTRE LES EXPORTACIONS I LES IMPORTACIONS

9) La taxa de cobertura ha experimentat un fort augment els darrers anys

El descens de les importacions, en paral·lel a l'estabilitat de les exportacions, ha comportat la **reducció del dèficit comercial exterior de l'àrea de Barcelona** durant el 2013 de manera que **la taxa de cobertura⁴ se situa en un 86,4%**, el valor més elevat de la sèrie disponible. D'aquesta manera, per cada euro que s'importa des de la província de Barcelona, les exportacions permeten recuperar 86 cèntims.

* Dades Provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

En l'evolució de la taxa des de 1995 es constata un primer període on assoleix valors d'entre el 65 i el 74%, mentre que **entre 2002 i 2007 –anys d'expansió econòmica–** el creixement especialment intens de les importacions provoca el **descens generalitzat de les taxes a tots els territoris comparats** fins situar-se a Barcelona en el 59,4%, el registre més baix del període. De 2007 a 2013, **amb la crisi econòmica la taxa augmenta en 27 punts percentuals pel fet que el saldo comercial es torna més favorable**, ja que la demanda interna -que afecta directament la dinàmica importadora- ha estat més castigada per la recessió que la demanda externa, que s'ha recuperat els darrers quatre anys.

Barcelona registra un valor d'aquest indicador inferior als de Catalunya i d'Espanya (87,6 i 93,6% respectivament), pauta que es manté durant tot el període analitzat.

⁴ Relació Exportacions/ Importacions (en %)

TAXA COBERTURA (%) PER ÀREES GEOGRÀFIQUES A L'ÀREA DE BARCELONA

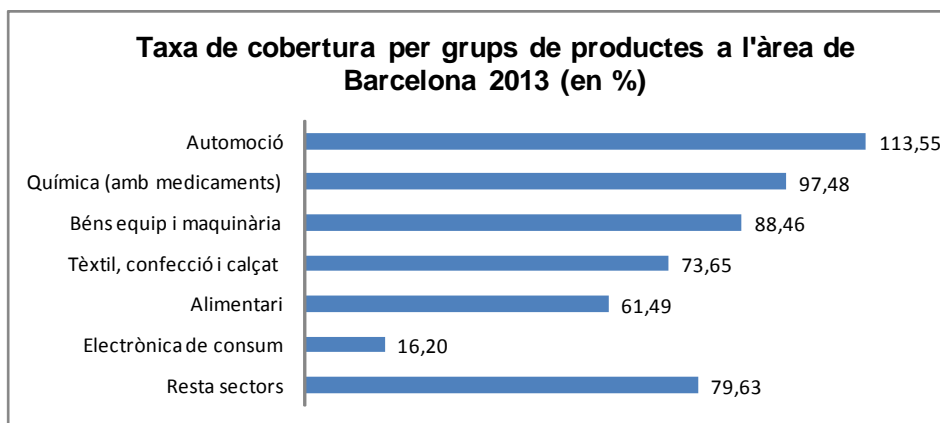
	UNIÓ EUROPEA	RESTA EUROPA	AMERICA DEL NORD	AMERICA LLATINA	ASIA	ÀFRICA	OCEANIA
2012	85,20	176,32	79,99	136,96	34,95	135,82	503,98
2013(P)	85,14	167,49	89,42	172,02	39,58	167,81	387,19

(P) Dades Provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

El 2013 augmenta la taxa de cobertura de l'àrea de Barcelona amb Amèrica Llatina, Àfrica, Amèrica i Àsia, es manté la relativa a la Unió Europea i empitjora la relació entre vendes i compres a la resta d'Europa i Oceania. De totes maneres, persisteix el desequilibri de la relació comercial amb els països asiàtics -que provoca que de cada euro que la província gasta en importacions d'aquest continent només se'n recuperen 39,6 cèntims mitjançant l'exportació-, mentre que l'intercanvi amb la Unió Europea i Amèrica del Nord s'aproxima a la taxa de cobertura mitjana i **en els casos d'Àfrica (167,8%), Amèrica Llatina (172%), la resta d'Europa (167,2%) i –especialment- Oceania (387,2%)** les exportacions de la demarcació superen amb escreix les importacions.

Pel que fa als productes amb major volum de comerç exterior, cal remarcar que **l'automoció presenta una taxa de cobertura força superior a 100**, ja que les vendes a l'exterior superen les compres en un 13% l'any 2013. El comerç exterior del sector químic es mostra força equilibrat amb una taxa de cobertura del 97,5%, i destaca el fet que en el subsector dels medicaments el volum d'exportacions supera en un 22% el de les importacions.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministerio de Economía y Competitividad

Els béns d'equip i maquinària presenten una taxa de cobertura del 88,5%, mentre que en el tèxtil (73,6%) i l'alimentari (61,5%) el que es ven suposa més de la meitat del que es compra a l'exterior. En relació a l'any anterior la taxa de cobertura ha augmentat en tots els productes excepte en els casos de l'automoció i l'electrònica de consum, on el pes de les exportacions respecte a les importacions es redueix en 15 i 19 punts percentuals, respectivament.